

Coach 2 School traject

Verslag van de resultaten schooljaar 2019

Rapportage SWV V(S)O Duin- en Bollenstreek

Inleiding

In het SWV V(S)O Duin- en Bollenstreek is het terugdringen van de thuiszitters een belangrijk speerpunt. Naast aandacht voor vroegtijdig signaleren en protocollair handelen bij verzuimleerlingen is er in het schooljaar 2018-2019 ook ondersteuning op leerlingniveau ingezet met als doel het terugdringen van de thuiszitters.

Om deze groep aan te pakken werd er in januari 2019 een traject gestart met het doel om deze thuiszitters weer terug naar school te krijgen middels de interventiemethode PMA: Progressive Mental Alignment.

De leerlingen die zijn aangemeld hadden uiteenlopende gedragsproblemen als woedeaanvallen, hyperactief gedrag, psychische problemen als depressiviteit, faalangst, schoolangst en posttraumatische stress en/of een instabiele thuissituatie. Problemen die kunnen leiden tot thuiszitten en voortijdig schoolverlaten.

Het doel van de coaching was het wegnemen van de leerbelemmerende factoren waardoor de leerlingen beter gaan functioneren op de school en in de klas en schooluitval/doubleren zo veel mogelijk wordt voorkomen. De coaching werd uitgevoerd door EduMind.

Welke leerlingen hebben deelgenomen aan het traject?

Er zijn 4 soorten thuiszitters te onderscheiden:

1. Spijbelen (Truancy)
2. Schoolweigering (schoolrefusal)
3. Schoolonthouding (withdrawal). Besluit ligt bij de ouders.
4. Schorsing (schoolexclusion). Besluit ligt bij de school. School-motivated absenteeism.

Het traject Coach2School richt zich op de eerste 2 groepen: Schoolrefusal en Truancy.

De leerlingen hebben de volgende kenmerken:

- Meer dan 50% niet op school geweest de laatste maand
- Zijn in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.

- Er is geen sprake van dagbehandeling elders. Er mag wel een behandeling zijn maar niet hele of halve dagen.
- Geen thuiszitters op basis van direct aantoonbare fysieke beperking zoals een 3 dubbele botbreuk door sport of een auto-ongeluk.

Selectie van leerlingen en de opbouw van het begeleidingstraject

De eerste selectie van de huidige thuiszitters werd in overleg met de ondersteuningscoördinator, de gedragspecialist/trajectbegeleider en teamleiders van de scholen gedaan.

EduMind leverde hiervoor een checklist aan met (contra) indicaties voor coaching. In november 2018 hebben de ondersteuningscoördinatoren samen met EduMind besproken welke leerlingen zullen worden uitgenodigd voor een intake.

Op basis van deze selectie zijn de ouders en de leerling uitgenodigd voor een intakegesprek. Wie er vanuit de school bij het intakegesprek aanwezig zal zijn, is ook in overleg met de school bepaald.

De opbouw van een coachtraject per leerling

- Intakegesprek met de leerling, de ouders en iemand van school
- 10 uur coaching
- Evaluatiegesprek met de leerling, ouders en mentor
- Tussentijds overleg met de mentor en leerling om actiepunten in de les op te stellen n.a.v. de coaching
- Ondersteuning van de leerling tussen de coachsessies door per sms, telefoon of skype
- Nazorg na afloop van het traject

Aanmeldingen

In totaal zijn er 25 leerlingen aangemeld door de scholen.

- 6 leerlingen zijn aangemeld maar al afgehaakt voor het intakegesprek.
- 4 leerlingen hebben een intakegesprek gehad maar zijn niet gestart.
- 15 trajecten zijn gestart.
- Bij 10 leerlingen heeft ouderbegeleiding plaatsgevonden in de vorm van gemiddeld 3 gesprekken met de ouders.
- Zes leerlingen hebben het traject voortijdig afgebroken.
- Van 9 leerlingen die het traject hebben afgerond hebben zijn de evaluaties beschikbaar.

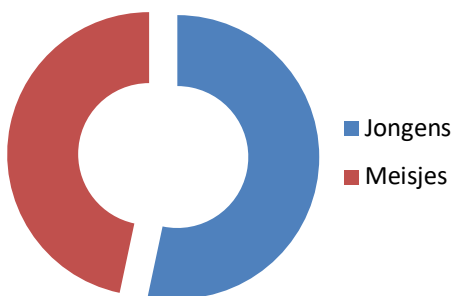
Gegevens van de aangemelde leerlingen

In totaal hebben 15 leerlingen een traject gestart.

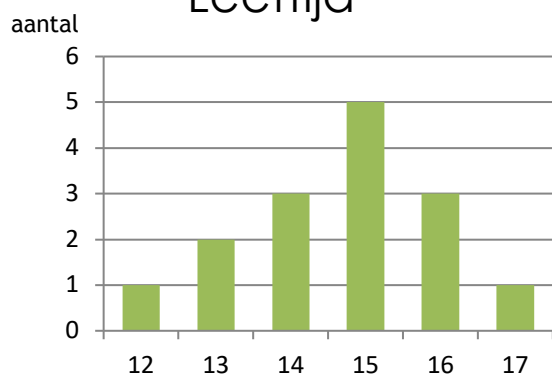
Hieronder een aantal kenmerken van de groep: per school, geslacht, leeftijd en soort onderwijs.

Scholen	Aantal	Geslacht	Leeftijden	Soort onderwijs
Rijnlands Lyceum Sassenheim	2 leerlingen	1 jongen 1 meisje	15 jaar 1 leerling 16 jaar 1 leerling	1 HAVO 1 MAVO
Pieter Groen	2 leerlingen	1 jongen 1 meisje	15 jaar 1 leerling 17 jaar 1 leerling	1 MAVO 1 HAVO
Vakcollege Rijnmond	3 leerlingen	2 jongens 1 meisjes	14 jaar 3 leerlingen	2 BBL 1 MAVO
KTS Teylingen Voorhout	1 leerling	1 jongen	15 jaar 1 leerling	1 MAVO
Fioretti College Lisse	1 leerling	1 Jongen	13 jaar 1 leerling	1 MAVO
Fioretti College Hillegom	3 leerlingen	3 meisjes	12 jaar 1 leerling 15 jaar 1 leerling 16 jaar 1 leerling	2 KBL 1 BBL
Teylingen Noordwijkerhout/ Leeuwenhorst	1 leerlingen	1 jongen	13 Jaar 1 leerling	1 HAVO
Northgo College Noordwijk	2 leerling	1 jongen 1 meisje	15 jaar 1 leerling 16 jaar 1 leerling	1 HAVO 1 VWO
Totaal	N = 15			

Geslacht

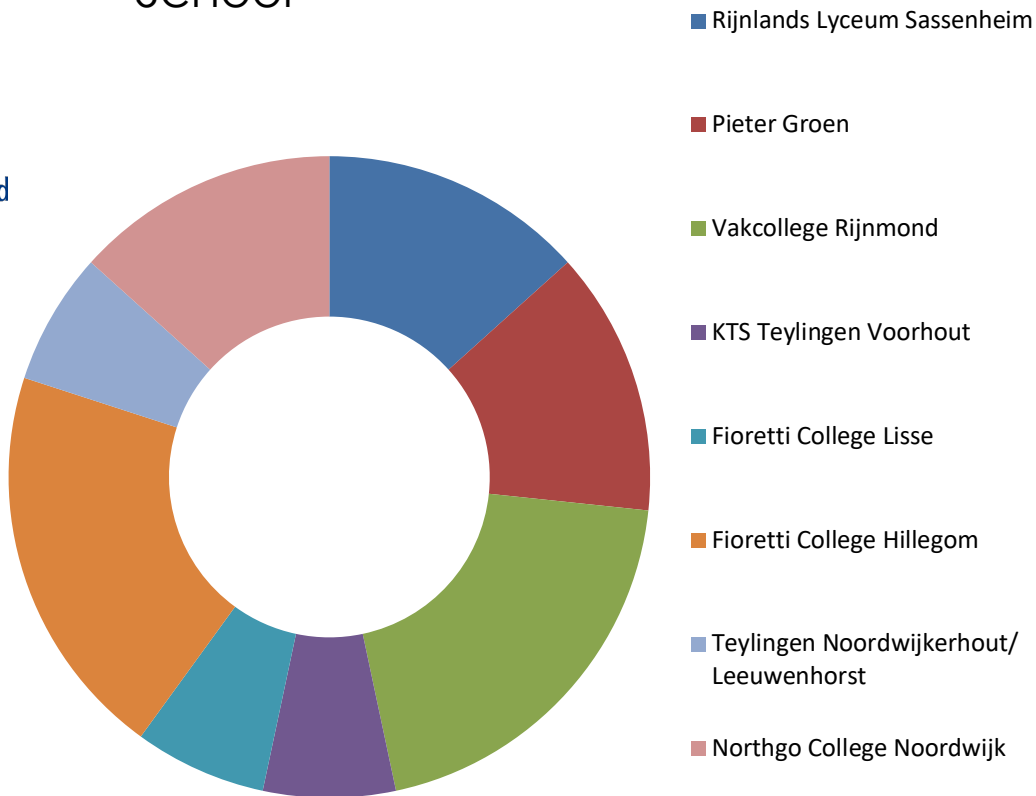

Leeftijd

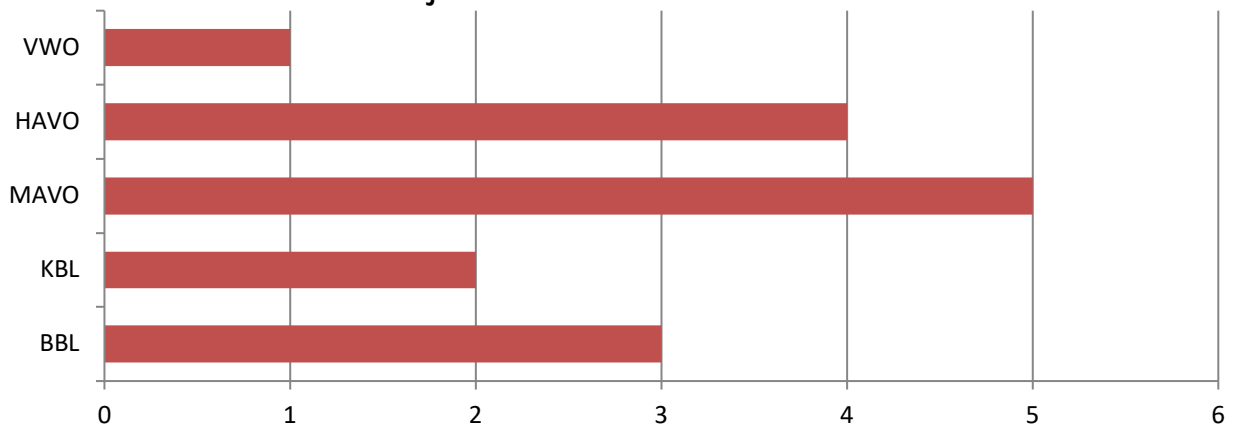

School

EduMind

Soort onderwijs

Resultaten van de coaching

Er zijn een aantal leerlingen die wel een traject zijn begonnen maar deze niet hebben afgerond. Van de 6 niet afgeronde trajecten zijn geen evaluaties ontvangen met de volgende redenen als oorzaak:

- Leerling kwam niet meer op de afspraken. Hij is gestopt met school en heeft een stageplek/werkervaringsplek bij een familie-bedrijf.
- De leerling is na de 5e sessie gestopt omdat ze niet op deze manier het gesprek wil aangaan. "Ik blijf eromheen draaien en ik wil niet verder met je praten".
- De school is bij deze leerling betrokken en heeft vervolgspraken gemaakt.
- Bellen, mailen, WhatsApp: geen reactie meer van de leerling. Niet meer kunnen evalueren.
- "Meer hulp nodig bij dit gezin. Vermoeden van psychiatrische problematiek. Het traject is in overleg met de school gestopt."
- De leerling wilde niet in gesprek gaan via de PMA-vraagmethodiek.

We rapporteren hieronder over de 9 leerlingen die het traject wel hebben afgerond. Er zijn verschillende meetinstrumenten gebruikt om zowel bij het begin als aan afronding van het traject in kaart te brengen wat het traject voor de leerling heeft opgeleverd.

A. Evaluatiegesprek direct na afloop van het traject

Ten eerste is aan de leerling is in een evaluatiegesprek direct na afloop van het traject gevraagd of de vooraf geformuleerde doelen bereikt zijn en hoe dit in de dagelijkse situatie door de leerling gemerkt en ervaren wordt.

Hieronder zijn de antwoorden per leerling in twee tabellen weergegeven.

De eerste kolom geeft aan wat het gewenste doel van de coaching (vanuit de leerlingen) is en in de tweede kolom staan de door de leerling aangegeven veranderingen.

Effecten van de coaching op de persoonlijke doelen van de leerlingen

Doelen Leerling	Effecten na de coaching (vanuit de leerling)
Het contact met mijn vader herstellen.	Het contact met mijn vader is wel verbeterd. Ik ga er weer heen, ik zie hem weer en er wordt nu ook rekening met mij gehouden. Ik ga nu volledige dagen naar school

Ik wil weer volledige dagen naar school gaan zonder aangepast rooster van 2 à 3 uur per dag.

Ik ben wel wat positiever geworden. Ik denk nu positiever over dingen na i.p.v. negatief.

Ik blijf te lang thuis wanneer ik ziek ben. Ik moet sneller naar school toe gaan.

Ik ben vaker op school.

Lekkerder in mijn vel zitten en mijn gedachten beter leren begrijpen.

Mijn vervelende gedachten zijn minder/weg en ik snij mezelf niet meer.

Dat ik weer normaal naar school ga/kan.

Ik ga nu weer gewoon naar school. Als ik mij nu niet goed voel, lukt het mij wel om gewoon naar school te gaan.

Ik wil mij beter op de les kunnen richten. En langer kunnen focussen.

Ik voel mij rustiger in mijn hoofd en heb minder stress

Ik reageer nu minder impulsief, ik denk eerst na voordat ik iets zeg.

Ik scheld minder. Dat deed ik voorheen echt veel maar is wel met 40% verminderd.

Als er nu iets aan mij gevraagd wordt, dan doe ik het meer uit mijzelf i.p.v. dat ik geïrriteerd raak.

Ik heb al een hele lange tijd geen hartkloppingen meer gehad en dat ik langer aan school kan werken.

Dat ik leer omgaan met de woede & teleurstelling van het incident wat er op mijn vorige school gebeurd is.

Als ik er nu over nadenk, merk ik dat ik minder woede op voel komen. Dat is wel gek eigenlijk, want ik heb 1 jaar met die woede geleefd. De woede is bijna geheel weg.

Naar school toe gaan en mijn welbevinden verbeteren.

Het lukt mij nu wel gemakkelijk om naar school te gaan en het voelt ook allemaal goed.

Ik wil met plezier naar school gaan. Ik zit nu op een 5 op een schaal van 10.

Nu scoor ik een 7 wat dit betreft.

Mijn eigen rooster volgen.	Dit is behaald. Ik ga elke dag naar school en ik volg mijn rooster.
Ik wil rustiger in mijn hoofd worden waardoor ik niet zo vaak "nee" zeg en boos wordt.	Na de eerste sessie was het al rustiger in mijn hoofd. Omdat ik nu rustiger ben kan ik ook vaker "Ja" zeggen i.p.v. "Nee"
Ik wil mezelf beter begrijpen zodat anderen mij ook beter kunnen begrijpen.	Dit gaat nu heel goed omdat ik nu rustiger in mijn hoofd ben kan ik beter uitleggen en trek ik niet meer zoveel lades tegelijk open.

Uit de evaluatiegesprekken met de leerlingen is gebleken dat er een groot deel van de doelen is behaald of gedeeltelijk is behaald. Het zijn ook deze doelen waarop is gecoacht. Leerlingen voelen zich beter in de les, gaan met meer plezier naar school, voelen zich rustiger en gaan daardoor ook vaker naar school

B. Effect van de coaching op persoonlijke klachten en gedrag

Ook zijn bij de intake verschillende vragenlijsten door zowel de leerling, de ouders en de leraar ingevuld om de problematiek per leerling op uniforme wijze vast te leggen. Deze vragenlijsten zijn na afloop van het traject nogmaals ingevuld om de scores voor- en na het traject te kunnen vergelijken

Wanneer leerlingen progressie boeken op hun eigen persoonlijke doelen (zie hier boven) hangt dit vaak samen met een verbetering op de verschillende probleemschalen van de vragenlijsten.

De leerlingen, de ouders en leraren hebben de vragenlijsten ingevuld om op gestandaardiseerde wijze informatie te verkrijgen over verschillende 'typen' probleemgedrag. In het onderzoek zijn verschillende vragenlijsten gebruikt, maar de belangrijkste en meest relevante worden in deze rapportage besproken:

*Child Behavior Checklist (CBCL)**: In te vullen door ouders van kinderen tussen de 4-18 jaar.

*Youth Self Report (YSR)**: In te vullen door de leerling zelf, voor 11-18 jaar.

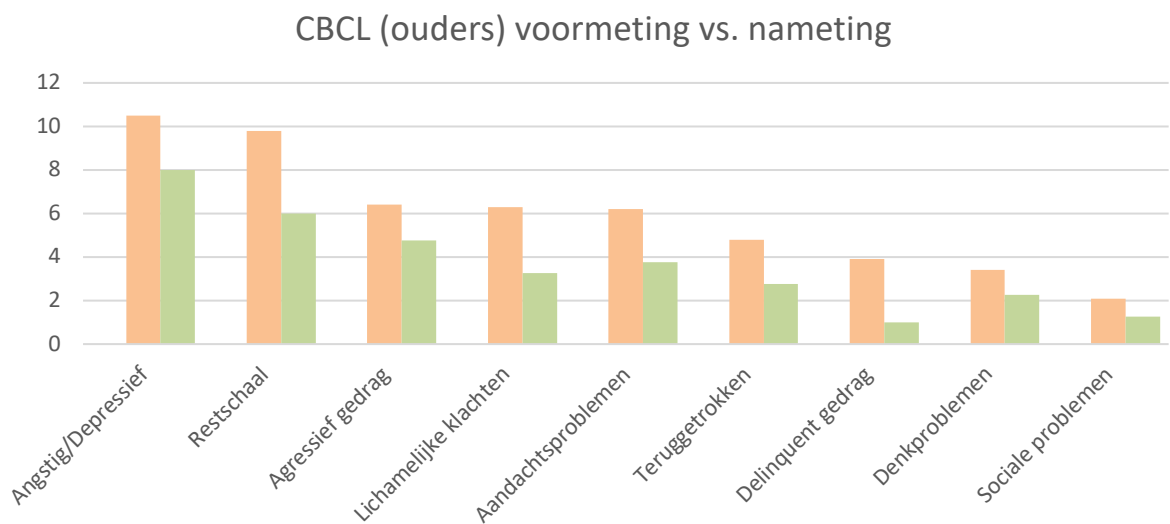
*Teacher Report Form (TRF)**: In te vullen door de leraar/schoolcontactpersoon van de leerlingen tussen 4-18 jaar.

De CBCL, YSR en TRF zijn van dezelfde ontwikkelaar Achenbach. De vragenlijsten van Achenbach zijn een van de meest uitgebreide, complete en consistente vragenlijsten voor de huidige problematiek, en zijn daarom ook erg populair in wetenschappelijk onderzoek of bij diagnostiek.

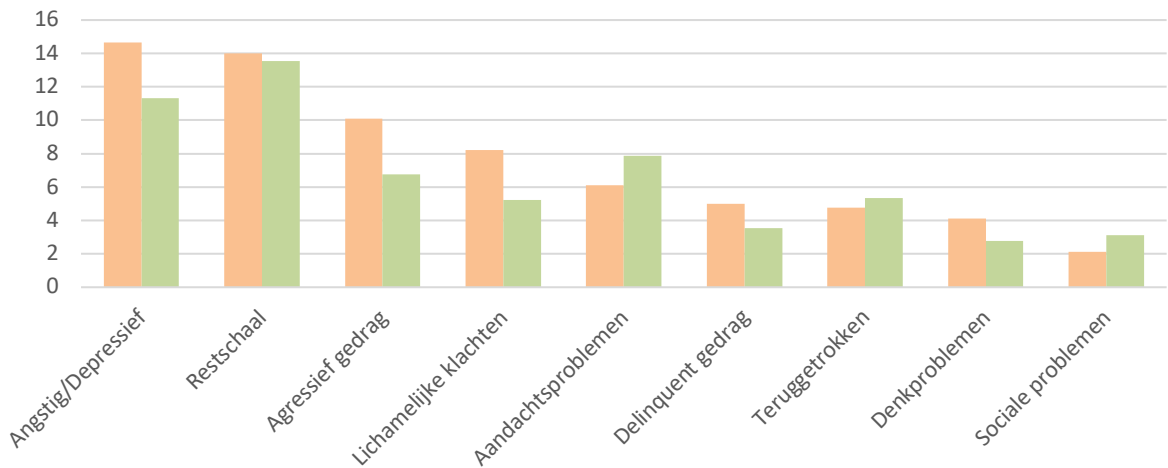
De vragenlijsten bestaan uit 112 items die met 0 (helemaal niet van toepassing), 1 (een beetje van toepassing), of 2 (heel erg van toepassing) beantwoord kunnen worden. De vragen zijn onderverdeeld in 9 probleemschalen:

1. Teruggetrokken
2. Angstig/Depressief
3. Lichamelijke klachten
4. Sociale problemen
5. Denkproblemen
6. Aandachtsproblemen
7. Delinquent gedrag
8. Agressief gedrag
9. 'Rest' probleemschaal

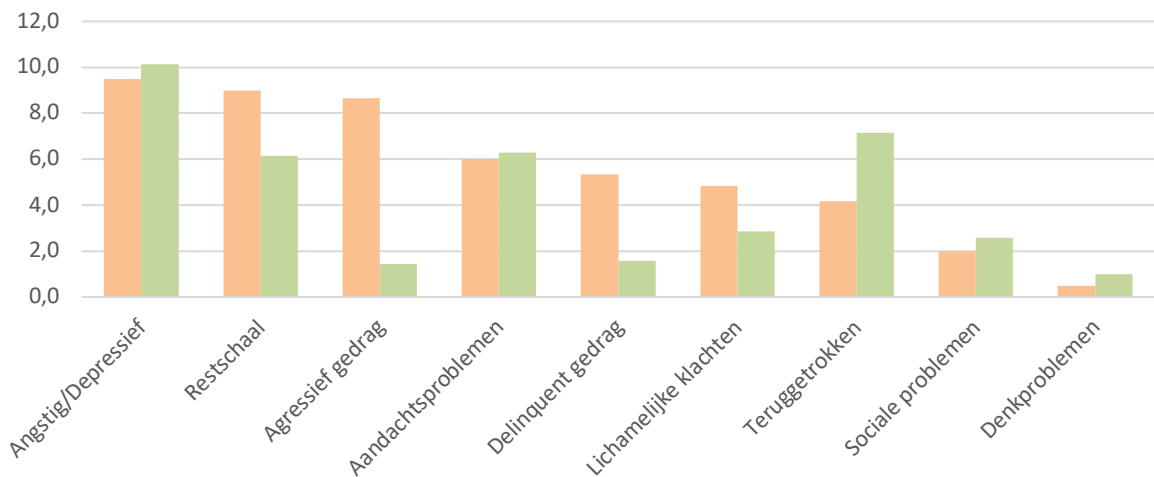
Voor de analyse is er gekeken naar de totaalscore op elke probleemschaal om beter zicht te krijgen op waar de coaching het grootste effect op heeft gehad. De scores op de voormeting zijn met groen aangegeven en de scores op de nameting met grijs. Hoe hoger de score, des te meer problemen er worden geconstateerd.

YSR (leerlingen) voormeting vs. nameting

TRF (docenten) voormeting vs. nameting

In de grafieken is duidelijk te zien dat de problematiek op een groot deel van de probleemschalen is afgenomen tussen de voormeting (groen) en de nameting (grijs). Op de CBCL (ouders) is er op elke probleemschaal een afname te zien, met uitschieters op delinquent gedrag (-78%) en lichamelijke klachten (-48%) (zie onderstaande tabel). Op de YSR (leerlingen) zien we ook afnames op het merendeel (2/3) van de probleemschalen op onder andere delinquent gedrag (-29%) en lichamelijke klachten (-36%). Wel zien we dat de problematiek wat is toegenomen op aandachtsproblemen (+29%) en teruggetrokken (+12%).

Op de TRF liggen de scores het verst uit elkaar m.b.t. de verschillende probleemschalen. Er zijn schalen met een grote afname en schalen die een toename laten zien. De leraren constateren minder verbeteringen dan dat de ouders en leerlingen dat doen. Bij 4 van de 9 schalen constateren de leraren een verbetering. Met name bij de externaliserende problematiek (agressief en delinquent) gedrag zien zij een afname van 84% en 71%.

Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de leraar meer moeite heeft om internaliserende (depressief, teruggetrokken, denkproblemen etc.) verbeteringen te constateren bij de leerling. Dat is een klassensituatie minder zichtbaar dan de veranderingen in externaliserende problematiek.

Probleemschaal	CBCL	YSR	TRF
Angstig/depressief	-24%	-23%	+7%
Restschaal	-39%	-3%	-32%
Agressief gedrag	-26%	-33%	-84%
Aandachtsproblemen	-40%	+29%	+5%
Delinquent gedrag	-74%	-29%	-71%
Lichamelijke klachten	-48%	-36%	-41%
Teruggetrokken	-43%	+12%	+71%
Sociale problemen	-40%	+4%	+29%
Denkproblemen	-34%	-32%	+100% *

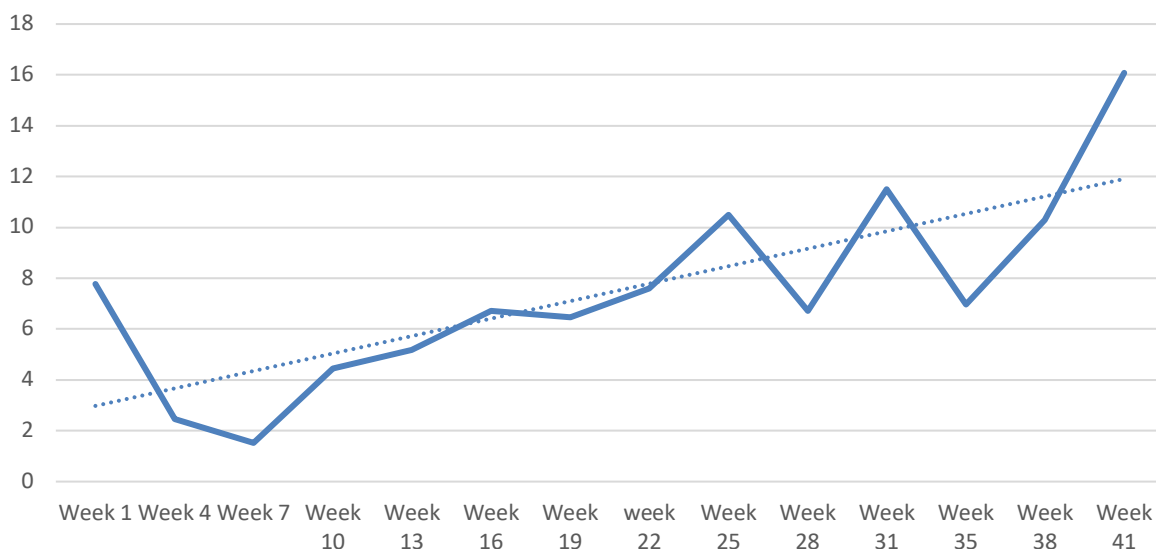
*100% is een niet realistische toename, 100% betreft de toename van een half naar 1 punt. De probleemschaal denkproblemen is de kleinste probleemschaal van de lijst en heeft hiermee een kleine invloed op de totale score.

C. Effect van de coaching op de aanwezigheid van de leerlingen in de klas.

Ook op aanwezigheid in de klas is een opwaartse trend te zien. Voor de analyse is gebruik gemaakt van de aanwezigheidsdata van de leerlingen uit de verzuimregistratie van de scholen. Uit deze data is de vakantie verwijderd en is er een gemiddelde aanwezigheid berekend per 4 weken over de hele groep leerlingen waarvan er data beschikbaar was. De volgorde van weken in onderstaande grafiek volgt dus NIET het schooljaar, maar is een zelf berekend gemiddelde per 4 weken.

In onderstaande grafiek is een trendlijn toegevoegd die vanuit de data een voorspellend gemiddelde maakt. Deze trendlijn laat duidelijk een opwaartse trend zien, wat betekent dat de leerlingen vaker in de klas te vinden zijn.

Aanwezigheid in klas (gemiddelde in uren)

* Van 41 weken zijn gegevens beschikbaar en die zijn verwerkt. Vakanties zijn eruit gehaald.

Conclusie

Deze rapportage geeft antwoord op de vraag of PMA een geschikte methodiek is om leerlingen van het samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek te helpen met hun problematiek en ze daarmee weer vaker naar school te krijgen. Uit de resultaten blijkt dat PMA een effectief middel is om de persoonlijke doelen van de leerlingen te behalen. De scores op de vragenlijsten laten grotendeels een afname van de probleemscores zien. En dat betekent dat PMA-coaching effect heeft op de problematiek gemeten via de vragenlijsten.

Vermeld moet worden dat het gaat om relatief kortdurende trajecten bij leerlingen met een behoorlijke problematiek waarbij ingezet is op de door de leerling aangegeven doelen. Dit heeft als logisch gevolg dat er niet op alle terreinen gedragsveranderingen verwacht mogen worden omdat die in deze relatief beperkte tijd ook niet allemaal aangepakt konden worden.

Als de problemen afnemen zou je dan ook mogen verwachten dat de leerlingen vaker naar school gaan. De analyse van de aanwezigheidsdata laat zien dat ook dat het geval is voor de leerlingen van dit samenwerkingsverband.

Daarmee kunnen we in het algemeen concluderen dat de PMA -coaching een geschikte werkwijze is voor de verzuimproblematiek van de leerlingen in het samenwerkingsverband die open staan voor coaching.

Folkert van Oorscot, MSc Applied Psychology

Drs. I.J.T. Hummel, orthopedagoog

EduMind, Walenburgerweg 16b, 3033 AB Rotterdam; www.edumind.nl